

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiastica Hymnodia Libri Tres

Secchi, Anacleto

Antverpiæ, 1634

Cap. XVIII. Virginum Hymnodia est valdè cara Deo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45942](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45942)

CAPUT XVIII.

Virginum Hymnodia est valdè cara Deo.

PSALLENDI opus quò magis Deo Cælitibusque acceptum & carum existit, eò magis satanæ & inferno est molestum; quia sicut in Psalmis diuinæ concinuntur laudes quæ Deo sunt apprimè gratæ, ita dæmones, & omnes inferni habitatores, qui blasphemias in Deum euomūt ex rabie, laudes execrantur diuinas. Torquentur dæmones Religiosorum virorum & piarum feminarum deuota Hymnodia. Hinc tot satanæ conatus ortum habent ad retrahendos mortales à chori frequentia, ingressu, assistentia, saltem ad prouocandum vel ad tædium, vel mentis euagationem. Hinc illæ inuestiuæ per homines malos in libris euulgatæ contra puellas & Sanctimoniales in choro psallentes, quia non sint ad tantum munus aptæ, cùm non intelligant quid recitent, & varios admittant errores in pronuntiatione, verba mutant, quæ sensum absonum ac contrarium reddunt. Verùm, quidquid effutiant isti satanæ ministri aduersus hanc piam consuetudinem, quam nos Catholici retinemus tamquam venerabilem ac sanctam, asseramus nos, Hymnodiam, etiam à puellis & virginibus ignaris oblatam, esse Deo apprimè gratam & acceptam: nam sequimur sanctorum Doctorum irrefragabilem auctoritatem, imò & sacre Scripturæ, præsertim Christi Domini seruatoris, à quo probationes exordiemur.

Christus Dominus, ut mundo declararet, quàm sint sibi & cælo gratæ laudes simplicitum animorum puritate integritatis nitentium, solemniter approbare voluit laudes illas à Ierol-

Matth. 21. lymitanis pueris prolatas, dum canerent: *Hosanna filio David; benedictus, qui venit in nomine Domini.* quas superius, cum de humilitate esse

fermo, expendimus. Hoc loco considerandi sunt ad rem nostram gradus proferentiũ laudes, quas Deus approbat allatis illis à se Davidicis verbis

Psal. 8. *Ex ore infantium & lactentium perfecisti laudem.*

Primò infantes nominati sunt, in quo gradu comprehenduntur ij quibus potest adesse liber & expedita locutio, saltem circa ea quæ didicerunt à domesticis ad vsum magis necessarium

nam infantia ætas comprehendit primum septennium, in quo locutio expedita obtinetur. In secundo gradu constituti sunt lactentes, qui

nouerunt proferre quasdam voces inarticulatas, ut intelligeremus, quòd Deo gratæ sint omnes laudes ex corde puro exeuntes absque vilo discrimine, an illæ proferantur cum intelligentia, vel

sine intelligentia: nam sibi acceptas declarat etiam eas primas voces, quas lactentes, à matribus & nutricibus haustas cum lacte, reddere discunt

In suis laudatoribus attendit Deus magis innocentiam vitam quàm scientiam. *Iesus, Maria.* Si has non aspernatur laudes Deo, imò eas reputat, ut alibi dicebamus, complementum & perfectionem suæ laudis, attendens

magis ad innocentiam vitam, & ad puritatem integritatemq; corporis; quantò acceptiores erunt dicendæ Virginum adularum laudes, quæ licet

sensum nõ assequantur verborũ, nouerunt tamen laudes esse Dei altissimas à Spiritu sancto dictas & integritatem immaculatam corporis animiq; seruare

seruate student? Hæretici impugnantes harum
 Sanctimonialiū laudes dæmonis sequuntur sug-
 gessiones; nos Catholici sequimur Dei approba-
 tiones & commendationes. Oderūt hæretici Vir-
 ginū laudes, easque persequi student, quia osores
 sunt puritatis, & turpitudinis amatores, diabolum
 magistrum imitari, qui virginitatis semper fuit
 acerrimus hostis; quemadmodum aliquando de-
 clarauit beato Vincentio Ferrerio, cuius euentum
 strictim perstringam. Hic sanctus vir quadam
 die legens librum sancti Hieronymi de Virgini-
 tate beatæ Mariæ, orabat sanctissimam Deipa-
 ram, vt sibi esset auxilio & præsidio ad propriam
 custodiendam virginitem. Oranti facta est illi-
 cò vox clara: Non omnes possumus esse virgines;
 & licet tu hucusque virgo permanseris; in poste-
 rum tamen tam honorato nomine non gaudebis.

*Virginita-
tis osor dæ-
bolus.*

Ad hæc verba miratus Vincentius, cogitabat,
 quomodo ab ore beatæ Mariæ Virginis potuis-
 sent proferri. Non poterat sibi persuadere talem
 vocem à Deipara venisse; quia ipsa soleret ama-
 re, custodire, confortare, animare virginitatis
 custodes. Genua igitur flectens beatissimam Vir-
 ginem Mariam exorabat, vt dignaretur aliquo
 modò declarare, quid sibi vellent hæc terrifica
 vox. Ecce illicò Deipara, lumine collustrans cel-
 lam huius sancti Religiosi, eum sic alloquens:
 Verba ad te paulò antè facta diaboli fuerunt, qui
 tibi proponit bonorum operum difficultatem, vt
 territus ab incepta virtute desistas; tu autem cau-
 tus esto, & constanti animo perseueres. Et quam-
 quam tibi crebras parabit insidias, ac frequen-
 ter conabitur diabolus, vt periclitetur virginitas
 tua, vtque ceteræ virtutes, quæ in te sunt, cor-
 ruant,

*Petrus Na-
uar. in Vita
lib. 2. c. 11.*

*Beata Vir-
go Deipara
diliget Vir-
gines.*

ruant, tamen ne diffidas, spera semper in Deo; quoniam ipse erit clypeus tuus, quo non solum arma diaboli poteris facile contemnere, sed etiam ipsum cunctasque artes & versutias cum magno animo superabis. His dictis disparuit ratio gloriosa, & in animo Vincentij tantus extitit inde feruor, ut non terrestris homo, sed cælestis Angelus esse videretur. Mirum non est si hæretici virginum Catholicarum puritatem laudes oderint, cum patrem ac præceptorem quantum diabolum turpitudinis amatorem, & imitatore. Audiamus nos, & dicamus vna cum Hymnographo inuitante ad Hymnodiam splendendam omnis generis homines, non tantum sapientes, sed & pueros simplices & virgines

Psal. 148. *Iuuenes & virgines, senes cum iunioribus laudent nomen Domini.*

Virginum laudes à Deo præ ceteris diliguntur.

Tantum abest, ut virginum laudes sint Deo haud gratæ, ut imò ausim dicere eas gratiorum quam sapientum & Theologorum, qui virginum tatis non gaudeant prærogatiua. idque non ad mirum gratis, sed sacrarum Scripturarum, quæ certissimæ sunt, præsidio fundati. Docent Canonica Scripturæ, quod laudes virginum ceteris insignioribus solemnitatibus à Deo eligantur & diligantur, ita ut nemo ad huiusmodi laudes concinendas admittatur, nisi is fuerit magister. Profero Ioannis Apostoli luculentissimum testimonium, qui sicut virgo fuit à Deo electus, præ ceteris magis dilectus, ita eorum prærogatiua quæ ad Dei gloriam spectant, & in caelo concinuntur, ubi perpetuæ laudes concinuntur, singularem obtinuit ex priuilegio cognitionem. In

Apoc. 14. *fert, quod Virginum voces canentes Cantant quoddam*

quoddam adeò validæ & potentes existant in cæ-
 lis, vt tonare videantur; talem nihilominùs me-
 lodix suauitatem reddentes, vt videantur esse sic-
 ut citharædorum citharizantium in citharis suis.
 Præterea, quòd tale Canticum coram sede Agni
 diuini, quatuor animalibus & vigintiquatuor fe-
 nioribus persolueretur. Et, quod nobilius est, ne-
 mo alius Sanctorum omnium poterat illud pro-
 ferre aut vsurpare Canticum, nisi tantùm virgi-
 nes. Tandem, quòd isti felices cantores num-
 quam à latere Agni discedant, sed semper comi-
 tentur, quocumque eum pergere contingat; non
 ob aliam causam, nisi quia virginitatem colue-
 runt: *Virgines enim sunt.* En quot singularia pri-
 uilegia sanctam sequantur virginitatem. Oderint
 itaque diabolus & ministri eius Virginum Hym-
 nodias quantum velint, satis erit Virginibus se-
 certas esse, Deo maximè placere, & ab ipso ap-
 probari, & ab Hymnodia terrestri ad cælestem in
 perpetuas æternitates esse transferendas.

Approbant & commendant Virginum sacra-
 rum Hymnodias sancti Patres, Augustinus &
 Hieronymus, qui præcipua Ecclesiæ lumina fue-
 re. Celebrantur à diuo Augustino feminæ illæ
 Africanæ, quæ in Victoriana villa non longè ab
 vrbe Hippone conuenire solebant ad Hymno-
 diam, dicens: *Ad vespertinos illuc Hymnos &
 orationes cum ancillis suis & quibusdam Sanctimo-
 nialibus, ex more, Domina possessionis intravit, at-
 que Hymnos cantare cœperunt.* Easdem commen-
 dat diuus Hieronymus variis in locis, sed præ-
 fertim dum sermonem habet de Virginibus à
 sancta Paula fundatis & institutis, quia in Mo-
 nasterio viuentes manè, hora tertia, sexta, nona,
 vespe-

*Virginitatis
 priuilegia præci-
 pua apud
 Deum.*

*Virginum
 Psalmodia
 à sanctis
 Patribus
 laudata.*

*D. Hieron.
 in Epitaph.*

vesperi, noctis medio Psalmos concinerent, n
 liceret cuiquam Sororum ignorare Psalmos. Ita
 aliquando suadebatur Hymnorum vsus Virgini
 bus ab hoc sancto Doctore; nam agens de institu
 tione filiae, scribens ad Latam, inter alia hoc
 tatur ad Psalmodiae vsus frequentem non solum
 lum per diem, sed etiam per noctem: *Præpara
 tur ei, ait, probe fidei ac morum pudicitiae
 veterana, qua illam doceat, & assuescat excom
 ad orationes & Psalmos nocte consurgere, ma
 Hymnos canere, tertia, sexta, nona hora stare
 acie, quasi bellatricem Christi, accensaque lucem
 reddere sacrificium vespertinum.*

D. Hieron.
 Epist. 7. ad
 Latam.

Lombard.
 Dist. 18.
 quaest. 2.

*Virginum
 Sanctimo
 nialium
 Dux & In
 stitutrix
 beata Virgo
 Deipara.*

Nec solum ætate istorum sanctorum Patrum
 aderant iam in Ecclesia Dei Virginum Coenobii
 ad Dei cultum destinata, sed in ipsis ininitis nu
 scentis Ecclesiae testantur Scriptores fuisse à be
 ctissima Deipara institutum Collegium centum
 viginti Virginum, quæ ab eadem Deipara institu
 ctæ, ad Dei cultum augendum regebantur. Glo
 rientur Virgines Sanctimoniales, ortum sui in
 stituti cognoscentes à sanctissima Dei Genitrice
 quam non solum habent exemplum & specu
 lum, sed & Ducem & Magistram; æmularique
 studeant eius probitatem, feruorem, disciplinam
 ac diligentiam præsertim in diuinis consecratis
 laudibus.

Huius generis feruor, quem in sacris opte
 mus Virginibus, numquam in Ecclesia Dei de
 fuit. Imò aliquando tantus ardor repertus est in
 quibusdam Virginibus, ut à Psalmorum cantu
 minimè potuerint, ob vllas siue pœnarum siue
 ignominiae indictas seuerissimas minas, remou
 ueri, sed, ita exigente diuinæ gloriæ zelo, in
 ad

ad illius vsum magis magisque frequentandum sint excitatae. In hoc genere studij præclarum orbi præbuit exemplum Virginum, quæ perpetuam professæ erant castimoniam, electus chorus, qui sub regimine viuebat Publicæ, nobilissimæ Antiochenæ Matronæ. Hisce Virginibus accidit aliquando insignis occasio declarandi tum patriæ tum orbi præclarum animi feruorem, ac miram constantiam in diuinis concinendis Hymnis.

Dum Antiochiæ moraretur Iulianus Imperator, qui, ob turpem à Christi fide ad paganismum transitum, dictus est Apostata, quoties ante domum Publicæ prætergrederetur, generosissima Matrona, diuino æstuans zelo, vnà cum Virgi-

Theodore-

tus lib. 3.

Hist. c. 19.

Martyrol.

Rom. die 9.

Octobr.

Virginum

zelus in-

signis.

num suarum deuoto cœtu, Dauidicos Psalmos, eos præsertim, quibus simulacrorum infirmitas ac vanitas scitè deridetur, illicò arripiens, eos suauiter decantabat modulatione, vt vnus veri Dei celebraret attributa, & pertranseunti impio idolatræ exprobraret turpissimam defectionem.

Alta itaque & clara venerandi istius chori exaudiebatur vox dicens: *Simulacra gentium argentum, & aurum, opera manuum hominum. Os habent, & non loquentur; oculos habent, & non videbunt, &c. Similes illis fiant qui faciunt ea, & omnes qui confidunt in eis.* Id iniquè ferens impiissimus

Psal. 113.

& 134.

Apostata, iussit per ministros, sub seuerissimis infligendis pœnis, indici silentium. Hoc audito edicto, virilem constantiam indutæ Virgines piæ, eundem cantum frequentare gestiebant. Re-deunte itaque per eandem viam Imperatore, consuetam Psalmorum assumentes modulationem, Hymnum 67. in auribus illius decantarunt:

Exurgat Deus, & dissipentur inimici eius; & fu-

Psal. 67.

Cc 5

giant

giant qui oderunt eum à facie eius. Sicut digni fumus, deficiant, &c. Excandescens Imperator reprimendam, quam reputabat, imbecillitatem minarum siue leuitatem siue audaciam, accersitam sacri cœtus Rectricem Publiam imperatoris satellitem acriter in vtraque gena verberari, indictæ olim pœnæ seuerus effectus in senectute veneranda compesceret in iunioribus spiritum audaciam. Verùm tum Publia, maximi in honoris loco accipiens contumeliam, tum Virgines spes concipientes adipiscendi aliquando qualem cum Magistra honorem, ad Hymnodia sumptum munus auidius explendum reddunt sunt alacriores. Transitum itaque Imperatoris adientes, ad consuetum alicuius Dauidici Hymni cantum hilares se conferebant. Hac constantia vicerunt ac represserunt irati Apostata spiritum liuoris, quemadmodum Psalmorum Auctor Dauid eorundem cantu reprimere solitus erat malum spiritum, qui Saül Regi molestus.

*Virginum
preces Regna
tuentur.*

*D. Gregor.
lib. 6. Epist.
indic. 15.
cap. 187.*

Nouimus ex Historiis fide dignis, quòd Virginum gratia tanti apud Deum æstimetur, reuerentias, imò Prouinciæ & amplissima Regna seruentur à multis cladibus præseruata propter Virginum preces. Huius rei luculentissimus est testis diuus Gregorius Magnus, qui scripsit, se credere, urbem Romam remansisse integram impiorum Longobardorum gladio propter orationes, lacrymas & abstinentiam Monialium quæ ad numerum trium millium tunc in Urbem confluxerant. Nec dubitat sanctus Pontifex asserere, quòd si ipsæ Virgines non fuissent, non minus iam in Vrbe per tot annos Longobardorum

gladio potuisset superesse. Nouimus etiam, quòd Magnus Constantinus tanta coleret ueneratione Euseb. l. 4. de Vita Constantini. Virgines, quia in illis arbitrabatur Deum habitare, cui illæ se deuouerant, ut si quando eas obuiam haberet, adoraret magna reuerentia.

Quod adducunt Sectarij contra Monialium Hymnodiam, quia Latinam linguam non calleant istæ, nullius est momenti; quia possunt in Horis recitandis habere deuotionem & attentionem ad Deum, qui illis Hymnis & precibus adoratur, & colitur. De sensu autem uerborum satis est, si, uti aliàs monuimus, personæ idiotæ eum intendant quem docti nouerunt: nec enim ab idiotis alia maior attentio requiritur, & exigitur. Imò plus aliquando merentur & impetrant Preces sunt eiusdem ualoris in ore idiotæ & docti. huius generis idiotarum preces quàm doctiorum, si eas maiori expleant deuotione & pietate. Hinc rogatus beatus Iordanes, an Deo placitæ essent idiotarum preces, respondisse fertur D. Anton. 3. p. Histor. tit. 23. c. 9. §. 1. dignâ sancto viro similitudinem: Sicut lapis pretiosus tantum ualeat in manu eius qui ignorat uirtutem illius, quantum in manu aurificis ac gemmarij qui pretium nouit; sic & preces tantum ualent in ore indocti qui eas non intelligit, quantum in ore docti qui intelligit.

Operæ pretium hoc loco me facturum existimo, si, ad ueriores sacrarum Virginum consolationem, breuiter perstringam ac significem, quomodo ipsæ ualeant debitæ attentioni facere satis, & Deo placere, sibi que acquirere meritum in hoc psallendi munere, quamuis Latinæ linguæ minimè possideant intelligentiam. Cùm itaque sint, ut supra hoc eodem diximus Libro, tres attentionis gradus in uocali oratione. Vnus, qui

qui in verbis sistit prolatis, ne vllum ex
omittatur. Alter, qui sensum verborum, sine
teralem siue spiritualem, respicit, quem tam
docti possunt habere. Tertius, qui ad finem
pter quem psallimus spectat, nempe ad De
riam, ad nostram item proximique utilitate
Cum item tres sint Psalmodiæ fructus, nem
meritum, impetratio & spiritualis refectio me
tis, nouerint sacræ Virgines, ad hos tres fructus
obtinendos non esse necessarios coniunctum
dictos tres attentionis gradus. Nam secundus
non exigitur necessariò à quolibet psallente, quia
Psalmodiorum lingua (Latina scilicet, quam Eccl
sia adhibet) non est omnibus nota: quando
men is etiam gradus posset haberi, esset que
que valdè utilis. Primus & postremus sunt magis
necessarij, hoc tamen ordine seruato. Pri
mus absolutè & simpliciter est necessarius
ad prædictos tres fructus obtinendos, quam
rectam diuini Officij persolutionem. Et ista at
tentio sita est potiùs in voluntate quam in actu
Deus enim, vt sæpè dicimus, non exigit à nobis
actualem attentionem, quæ est viribus natura
peccato vitiatæ nimis onerosa. Sufficit itaque vo
luntas attendendi initio Hymnodicæ elicita: quæ
voluntas intelligitur semper durare virtute
mi actus eliciti, quamuis actu mens ad alia de
trahatur, donec vel retractetur, vel voluntas
ad alia diuertendo interrumpatur; nec cessat
intelligitur ex qualibet mentis inuoluntaria cog
gatione. Tertius item attentionis gradus est ne
cessarius, & ab omnibus, tam doctis quam indo
ctis, potest haberi: imò aliquando fuit in quibus
dam idiotis magis perfectus quam in doctis; in

*Psalmodia
fructus
triplex.*

vt illi, rerum omnium caducarum obliti, in Deum, quem laudabant, maximo raperentur ardore, & suauissima mentis iucundarentur refectione. Verùm hæc mentis resectio, quæ & dulcedo dicitur, non semper conceditur cuilibet psallenti, etiam perfectè attendenti, quem admodum ostensum est cùm ageremus de delectationibus. Quamuis dulcedo, seu resectio ista mentis vel cesset, vel non concedatur, non idcirco statim impediuntur alij duo effectus meriti & impetrationis, nisi nouus aliquis accedat obex.

Cùm itaque huius tertij gradus attentio possit *Idiotarum attentio qualis esse possit.* contingere etiam idiotis, debent sacræ Virgines omni studio, quando ad chorum euocantur, proponere sibi Dei gloriam celebrandam, & decantandam: nam licet ignorent sensum verborum quæ proferunt, nouerunt tamen (quod certo certius sibi debent persuadere) verba illa esse à Spiritu sancto dictata, & à sanctissimis uiris ac feminis, tum in veteri tum in nouo Testamento, esse, inspirante Deo, nobis tradita, imò etiam fuisse ab iisdem usurpata, ad Dei gloriam, & Maiestatem & attributa celebranda. Nouerunt etiam in his Psalmis & Hymnis, quos frequentant, contineri altissimas Dei laudes, & nostræ Christianæ Religionis præcipua mysteria, ut primus huius Operis liber ostendit. Quicumque animus, hoc pio in Deum affectu dispositus, accedet ad psallendum, munus suum perfectissimè, quantum in hac misera vita licet, poterit explere.

Qui uellent omni rigore à psallentibus exigere intelligentiam eorum quæ cantant, omnem panè ab Ecclesiastica Hierarchia auferrent usum iugiter

iugiter frequentandi diuinas laudes. Nam, iam inter eos qui linguam callent Latinam, paucissimi nouerunt sensum perfectum, siue litteralem siue mysticum, diuinorum verborum. Et

Psalmodum Dauidicis Hymnis, nisi quis sacrarum Literarum profiteatur quamdilgens studium, non reperit obscura, difficilia, implexa, quae animi à Deo distrahunt, si quis velit illis insistere. Coguntur confiteri ipsi sacrarum Literarum Professores, non omnia Psalmorum mysteria penetrari, nisi diuinum adsit lumen supernaturale.

Mirabilia esse diuini verbi arcana asseruit Hieronymus, spondens idcirco studium peragendum in illis perscrutandis: *Mirabilia testimonium tua, ideò scrutata est ea anima mea.* Imò cogitans se imparem illorum assecutioni, magis postulare solitus erat humilitate lumen & gratiam à Deo assequendi intelligentiam tantae

Ibidem. *Reuela oculos meos, & considerabo mirabilia de lege tua.* quam postulationem non semel

Ibidem. saepe iterabat: *Da mihi intellectum, & serua legem tuam.* Quare igitur exigenda est ab omnibus psallentibus perfecta Psalmorum intelligentia? satis erit, deuotè, attentè & sanctè canere verba Psalmorum respiciendo in Deum, quem diriguntur huiusmodi sancta verba. Perfectum intelligentiae supplere satis superque potest pius psallentium affectus erga Deum, quae Hymnis laudant & celebrant. Si respectu psallentium non est necessaria Psalmorum intelligentia, minùs illa requiretur ex parte Dei, non vocem & linguam, sed mentis cordisque expendit affectum, approbans etiam psallentium & loqui nescientium acclamaciones, quae

simplici proficiscabantur affectu. Nec attendit
 Deus errata prolationis & vocis, quia ista homi-
 num aurem, non Deum offendunt. Quamuis
 erret sonus verborum, rectus tamen esse potest
 mentis affectus, imò deuotior in idiotis reperiri
 potest animus quàm in doctis. Deuotio licet ab
 intelligentia possit haurire adiumentum, nihilo-
 minus non pendet necessariò ab illa. Ad quam
 rem scire & verè tradidit diuus Thomas, dum D. Thom.
 de cantibus differit in Ecclesia adhibitis, ad quos 2.2. q. 91.
 conueniunt frequentiores populi idiotæ, tradi- art. 2. ad 5.
 dit, inquam, ad ipsorum consolationem; quòd
 etiam si non intelligant quæ cantantur, intelli-
 gunt tamen propter quid cantantur, nempe ad
 laudem Dei, quæ cognitio sufficit ad deuotionem
 excitandam. Si cognitio solius finis, ad quem di-
 riguntur Psalmi decantati, sufficit, ex sententia
 tanti Doctoris, ad deuotionem excitandam in
 idiotis audientibus, utique eadem sufficere asse-
 renda est in idiotis canentibus tum ad satisfac-
 iendum obligationi, tum ad meritum obtinen-
 dum; quod meritum adesse cognoscetur maius,
 ubi non acutioris intellectus donum, sed volun-
 tatis affectio aderit recta & feruens. Imò si in hac
 re quid sentiam liberè velim aperire, porero uti-
 que asserere, quòd simpliciter melius sit diuinas
 laudes ab idiotis vsurpari Latino sermone, quem
 non callent, conscriptas, quàm vulgari idioma-
 te, quod percipiunt. Arcanorum namque ea fuit
 conditio penes omnes Gentes, ut peregrino ex-
 hiberentur sermone, ut maiorem haberent vene-
 rationem & admirationem: ne præterea idiotæ,
 vim videntes vulgariū verborum haud semel vel
 contrarietatem vel absonum aliquid præ se fe-
 rentium,

rentium, solutionemque eorum minime allu-
quentes, inde aut erroris, aut inquietudinis, et
alterius inordinatæ passionis hauriant occasio-
nem, prout non raro accidere vidimus in Ger-
mania, Bohemia & Polonia, vbi Psalmorum
Lectio sacra Scripturæ libri tam in Hym-
nodiis beatissimæ Virginis Deiparæ, vnâ cum reliquis
eiusdem pij libelli statis precibus, quàm in He-
braicis, vulgari ipsarum regionum passim vsur-
pantur idiomate. Inde namque frequentiores in
iisdem regionibus de fidei rebus controuersæ
dubitationes. Inde forsitan ad errores varios, qui
adhuc vigent, facilior ac planior via. Satius
que puto venerari & admirari quod non assequi-
mur, certò tamen nouimus à Spiritu sancto ordi-
natum, quàm perperam intelligere quæ sensu
ingeniique superant imbecillitatem & conditionem.
Studeant sacrae Virgines illi cogitationi firmius
adhærere, quòd omnia verba, in nostris Hym-
nodiis vsurpata, sint à Deo & à sanctis viris tra-
dita, & ad Deum altè pureque colendum dire-
cta. Huius namque sanctæ cogitationis præfida
munitæ, munus diuinarum laudum explebunt
tutiùs, utiliùs, atque perfectiùs.

Apud Pau-
lum Polum
in suo Ra-
tionali Ho-
rarum Ca-
nonicarum
cap. 8.

Miram visionem referunt Annales Germanici
ad comprobendam meriti dignitatem quam ha-
bent Virginum laudes & Hymnodia apud Deum.
In quodam Monasterio Virginum apud Saxoniam,
vbi plures Religiosæ sanctè viuunt, quædam
virgo, ob vigilias, abstinentias, & disciplina-
nas viribus attenuata, variis afflictabatur in-
firmis, numquam tamen abstinebat à choro
frequentia tam diurna quàm nocturna. Hæc Mo-
nialis cum ad diuinum nocte quadam conueniret.

set Officium, circa tertij Nocturni finem ferè
 passa est, ob virium debilitatem, animi deli-
 quium. Iussa fuit ab Abbatisa è choro exire iru-
 ra ad lectum. At hæc ægrè ferens discessum, po-
 stulabat dilationem saltem vsque ad finem Can-
 tici, *Te Deum laudamus*, mox decantandi. Non
 acquieuit Abbatisa: imò institit, vt omnino dif-
 cederet. Tunc absque mora egressa est Monialis,
 vt iussioni pareret, versus cellam pergens; sub
 stitit autem in Claustro, vt audiret cantari ab a-
 liis sociis Canticum *Te Deum*, quod ipsi nega-
 tum erat. Quando itaque audiuit prima huius
 Cantici verba enuntiari in choro, oculos in sub-
 lime eleuauit, vt spiritu Deum laudaret vnà cum
 ceteris Sororibus canentibus. Ecce super cho-
 rum Monialium vidit cælos aperiri; & ad ea ver-
 ba, *Tibi omnes Angeli, tibi cali, & vniuersæ po-
 testates, tibi Cherubim & Seraphim incessabili
 voce proclamant*, vidit omnes Angelorum cho-
 ros ante thronum diuinæ Maiestatis prostratos
 adorare Deum trinum & vnum, & Agnum ad
 dexteram Patris sedentem; dicentes clara voce:
*Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus sabaoth.
 Pleni sunt cali & terra Maiestatis glorie tue.* Ad
 ea verba Monialium canentium, *Te gloriosus
 Apostolorum chorus*, conspexit sanctos Aposto-
 los & Euangelistas coram sanctissima Trinitate
 prostratos eandem explere adorationem, eadem-
 que verba dicere ab Angelorum choris recitata:
*Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus sabaoth.
 Pleni sunt cali & terra, &c.* Ad verba, *Te Pro-
 phetarum laudabilis numerus*, vidit omnes Pa-
 triarchas & Prophetas eadem, qua ceteros præ-
 cedentes Sanctos, prostratione adorare infini-

*Canticum,
 Te Deum
 laudamus,
 quanti me-
 riti sit.*

tam Dei trini & vnus Maiestatem, dicente
Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus, &c. Ad verum
Te Martyrum candidatus laudat exercitus, vidit
 innumera in multitudinem Martyrum, Confessorum,
 Virginum eandem prorsus adorationem
 prostrationem & cantum explere, quam alij in
 Sanctorum chori expleuerant. Ad ea autem verba,
*Te per orbem terrarum sancta confitetur Ec-
 clesia,* vidit chorum suarum Monialium assump-
 tum in cælum, & vnà, admixtum choris San-
 ctorum & Sanctarum triumphantium, adorare
 Deum trinum & vnum variis exultationis & la-
 titiæ signis vsque ad finem Cantici. quo exple-
 vidit claudi cælum. Putans autem illic perma-
 sisse suas Sorores assumptas, gressum recepit ve-
 sus chorum, vt videret, quid factum esset de Mo-
 nialibus; quas audiens prosequi, *Deus in adiutorium
 meum intende,* vt Laudes cantarent, intellexit
 xit eam sibi ostensam visionem, vt cognosceret
 quanti essent meriti illarum Virginum Hymno-
 dia, dum eorum voces, pia deuotione prolata
 vnirentur cum vocibus cælestium Spirituum
 Sanctorum regnantium in cælis.

Studeant Virgines omnes in Claustris dege-
 res se componere & preparare ad Hymnodia
 iori qua poterunt deuotione & attentione can-
 cendam, iungentes suas preces Sacerdotum pro-
 cibis, qui eodem psallunt tempore per Ecclesiam
 orbis, intentionemque dirigentes ad eum finem
 quem Ecclesia, cuius nomine psallunt, sibi pro-
 scribit; placitæ namque erunt & acceptæ Deo
 meritumque inde consequentur ac reportabunt